

I.UVOD

1.Predmet i cilj istraživanja

Elementi privrednih društava su sastavni dio privrednih društava u svim pravnim sistemima. Njihova funkcija je da sa jedne strane omoguće svim članovima privrednih društava da ulaganjem vlastitog kapitala ostvare glavni cilj koji žele da postignu svojim investicijama, a to je da putem obavljanja određene djelatnosti ostvare ekonomsku dobit, a sa druge strane da omoguće efikasnu zaštitu interesa svih trećih lica koja stupe u pravni odnos sa njima. Predmet ovog rada su elementi privrednih društava sa posebnim osvrtom na sjedište.

U Republici Srpskoj reforma u oblasti prava privrednih društva započela je 2008. godine donošenjem Zakona o privrednim društvima¹. Stupanjem na snagu novog zakona, prestao je da važi Zakon o preduzećima² koji pored brojnih izmjena i dopuna nije činio povoljan pravni okvir za rad i poslovanje privrede. Sa primjenom Zakona započelo se jula 2009. godine, a sva privredna društva imala su rok dvije godine od dana primjene da usklade svoje opšte akte sa novim zakonom. Već na samom početku došlo je do brojnih poteškoća u njegovoj primjeni i reagovanja privrednih subjekata, pa se prve izmjene i dopune usvajaju već 2009. godine. Nakon toga izmjene i dopune uslijedile su 2011. i 2013. godine.

Zakon, kao i sve njegove izmjene i dopune, predstavlja usaglašavanje naše zakonske regulative sa propisima Evropske unije, ali i sa savremenim rješenjima iz uporednog prava. Reforma u oblasti prava privrednih društava nastavljena je i tokom 2013. godine donošenjem Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj³, čime je učinjen značajan korak unaprijed u oblasti registracije i osnivanja privrednih društava.

Sve ove reforme imale su za cilj stvaranje povoljnog uslova za rad privrednih subjekata i podsticaj kako domaćih, tako i inostranih subjekata za ulaganje u privredu Republike Srpske.

---

¹ Zakon o privrednim društvima Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske broj, 127/2008.

² Zakon o preduzećima Republike Srpske, Službeni glasnik Republike Srpske, broj 24/1998, 62/2002, 66/2002, 38/2003 i 97/2003.

³ Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj, Službeni glasnik Republike Srpske, broj 67/2013.

Cilj ovog istraživanja je da se ispituju važeći zakonski propisi, njihova usklađenost sa rješenjima u uporednom pravu, kao i utvrđivanje njihovih dobrih i loših strana, te davanje preporuka za otklanjanje eventualnih loših zakonskih rješenja koja mogu biti prepreka daljem razvoju privrede.

Naš interes je prvenstveno orijentisan na zakonodavstvo Republike Srpske, ali isto tako da kroz posmatranje rješenja u nekim drugim zemljama pokušamo da ukažemo gdje imamo potrebe, ali i prostora da dalje radimo na poboljšanju privrednog ambijenta. Iako je naše zakonodavstvo sklono „prepisivanju“ rješenja iz zakonodavstva drugih zemalja, možemo reći da su izmjene i dopune koje su uslijedile nakon donošenja Zakona 2008. godine orijentisane na otklanjanje problema na koje su ukazivali privredni subjekti i prihvatanju konstruktivnih rješenja koja su postepeno stvarala povoljniji pravni okvir.

II O PRIVREDNOM DRUŠTVU UOPŠTE

1.Pojam privrednog društva

Pojam privrednog društva može se odrediti u širem i užem smislu. Zakonom o privrednim društvima Republike Srpske određen je pojam privrednog društva u užem smislu. U tom smislu ZPD definiše sljedeće: „Privredno društvo je pravno lice koje osniva pravna i/ili fizička lica radi obavljanja djelatnosti u cilju sticanja ekonomske dobiti.“⁴ Prilikom definisanja pojma privrednog društva zakonodavac je odredio dva osnovna elementa, a to su da privredno *društvo ima svojstvo pravnog lica* te da je *sticanje dobiti jedini cilj* osnivanja privrednog društva.

U širem smislu, privredno društvo je jedna vrsta udruženja građanskog prava, sa ili bez svojstva pravnog lica. Osnova za razlikovanje privrednog društva od ostalih udruženja građanskog prava jeste cilj radi kog se osniva, a to je ekonomska dobit dok drugi oblici udruženja imaju neekonomske ciljeve.⁵

---

⁴ Član 2, stav 1 Zakona o privrednim društvima RS

⁵ Marković - Bajalović Dijana, Pravo privrednih društava, Pravni fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Istočno Sarajevo, 2011, str. 1